Üniversite Ö?rencilerinin Fonksiyonel Besin Bilgi Düzeylerini Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencilerinin Fonksiyonel Besin Bilgi Düzeylerini Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32170

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik ölçek giri?i, 2007 y?l?nda Hacer Savurdan taraf?ndan geli?tirilen **Üniversite Ö?rencilerinin Fonksiyonel Besin Bilgi Düzeylerini Belirleme Ölçe?i**'ni (ÜÖFBBBDÖ) detayland?rmaktad?r. Ölçe?in temel amac?, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin fonksiyonel besinler, bunlar?n sa?l?k üzerindeki etkileri ve beslenme düzenindeki rolleri hakk?ndaki bilgi seviyelerini objektif ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, **psikometrik** özelliklerinin belirlenmesi amac?yla bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, ö?rencilerin modern beslenme e?ilimleri ve sa?l??? geli?tirici g?dalar hakk?ndaki fark?ndal?klar?n? de?erlendirmek için kritik bir araç sunmaktad?r. Bu tür g?dalar?n popülaritesinin artmas? göz önüne al?nd???nda, bireylerin do?ru bilgiye sahip olup olmad?klar?n? tespit etmek, halk sa?l??? ve **beslenme e?itimi** programlar?n?n planlanmas? aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel besin, beslenme, bilgi düzeyi, üniversite ö?rencileri, ölçek geli?tirme, psikometri.

Yazarlar

Hacer Savurdan

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, **Selçuk Üniversitesi** ö?rencileri üzerinde yap?lan bir yüksek lisans tezi çal??mas? çerçevesinde, **fonksiyonel besinler** hakk?ndaki bilgi düzeylerini saptayacak geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olu?turmakt?r. Bu çal??ma, ö?rencilerin fonksiyonel g?dalar?n tan?m?, faydalar?, kaynaklar? ve tüketim ?ekilleri konusundaki bilgi eksikliklerini veya yeterliliklerini ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, gelecekteki beslenme ve halk sa?l??? ara?t?rmalar?nda kullan?lmas? planlanarak geli?tirilmi?tir. Elde edilen veriler, üniversite gençli?ine yönelik spesifik **beslenme müdahaleleri** ve e?itim materyallerinin tasarlanmas?nda temel te?kil etmeyi amaçlamaktad?r.

Yap?

ÜÖFBBBDÖ'nün ölçtü?ü temel yap?, "Fonksiyonel Besin Bilgisi"dir. Bu yap?, bili?sel bir alan? temsil eder ve ö?rencilerin sadece g?dalar?n temel besin de?erlerini de?il, ayn? zamanda sa?l?k üzerinde fizyolojik faydalar sa?layan bile?enleri (örne?in, probiyotikler, prebiyotikler, omega-3 ya? asitleri) ne kadar tan?d?klar?n? de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, ö?rencilerin **fonksiyonel g?da** kavram?na yönelik do?ru ve yanl?? inan??lar?n?, bu g?dalar?n kronik hastal?klar?n önlenmesindeki potansiyel rollerine dair bilgilerini ve güncel beslenme literatürüne olan a?inal?klar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu bilgi düzeyi, ö?rencilerin genel sa?l?k davran??lar?n? ve g?da seçimlerini etkileyen önemli bir faktör olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme sürecinde geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Kaynak bilgide spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda, genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi yoluyla) test edilmi?tir.

Yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin teorik olarak temsil etmesi beklenen **fonksiyonel besin bilgisi** yap?s?n? ne kadar do?ru ölçtü?ünü göstermektedir. Bu a?amada, ölçe?in kavramsal çerçeveye uygunlu?u ve maddelerin ilgili alt boyutlar? ayr??t?rma yetene?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal kaynakta spesifik bir güvenirlik katsay?s? (örne?in, **Cronbach Alfa** de?eri) sunulmam??t?r.

Ancak, ölçek geli?tirme metodolojisi gere?i, iç tutarl?l?k analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçekteki tüm maddelerin ayn? temel yap?y?, yani **Fonksiyonel Besin Bilgi Düzeyi**ni, tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

ÜÖFBBBDÖ'nün yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Geli?tirme çal??mas? yeni bir ölçek oldu?u için, büyük ihtimalle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? belirlenmi?tir.

Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu alt boyutlar?n toplam varyans? aç?klama oran?n? ortaya koyar. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? m?, yoksa tek boyutlu bir yap?y? m? temsil etti?ini belirlemede kritik rol oynam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçme arac? olu?turulmu?tur.)

Format: Bilgi Düzeyi Testi (Çoktan seçmeli veya do?ru/yanl?? format?nda bilgi maddeleri içermesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

muhtemeldir.)

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Lisans e?itimi alan bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Selçuk Üniversitesi'nde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanm??, öz bildirim temelli bilgi de?erlendirme ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel g?da, beslenme e?itimi, bilgi ölçümü, lisans ö?rencisi, ölçekleme, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2007

?zinler ve Ücret: Ölçek, bir akademik tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Hacer Savurdan veya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir. A?a??daki ba?lant? teze yönlendirmektedir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Savurdan, H. (2007). *Üniversite ö?rencilerinin fonksiyonel besin bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik bir ölçek geli?tirme: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

universite-ogrencilerinin-fonksiyonel-besin-bilgi-duzeylerini-belirleme-olcegi-toad.pdf

Üniversite Ö?rencilerinin Fonksiyonel Besin Bilgi Düzeylerini Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Savurdan (2007) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM